

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Vladimir Timofti

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2018, în cauza penală în privința lui

Fedula Constantin XXXXX, născut la XXXXXX, originar și domiciliat în s. XXXXX, str. XXXXX, nr. XX r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.08.2017– 22.12.2017;

Instanța de apel: 01.03.2018–15.05.2018;

Instanța de recurs: 12.10.2018 – 12.12.2018.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul central din 22 decembrie 2017, Fedula Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată XXXXX privind încasarea prejudiciului material în sumă de 128 lei a fost admisă în principiu, fiind lăsată spre soluționare în instanța civilă.

S-a admis parțial acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral și s-a dispus încasarea de la Fedula Constantin în beneficiul părții vătămate cu titlu de pagubă morală suma de 5 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Fedula Constantin, fiind în condiții de conlocuire cu fosta sa soție XXXXXX, ambii fiind potrivit prevederilor art.133¹ alin.(2) Cod penal membri de familie, la 11 august 2017, între orele 01⁴⁰ – 2³⁰, aflându-se la domiciliul lui XXXXXX din s. XXXXXX, str. XXXXX, nr. XXX, r-nul XXXXX, i-a aplicat acesteia mai multe lovituri cu pumnul în cap și amenințând-o cu moartea, contrar voinței lui XXXXX, a întreținut cu ultima două rapoarte sexuale.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Nichifor Eugeniu în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, argumentând următoarele:

- instanța și-a bazat sentința doar pe presupuneri și pe declarațiile părții vătămate, care

se combat prin depozițiile inculpatului;

- raportul sexual a avut loc cu acordul părții vătămate;
- instanța nu a luat în considerație argumentele apărării referitor la nevinovăția inculpatului;

3.1 Sentința instanței de fond a fost contestată cu apel și de către partea vătămată, care a solicitat casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Fedula Constantin să-i fie stabilită o pedeapsă minimă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, cu dispunerea suspendării executării acesteia în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului partea vătămată a menționat că inculpatul este tatăl a patru copii și fostul său soț, cu care locuiește împreună. La depunerea plângerii nu s-a gândit că inculpatul va fi pedepsit atât de aspru. A menționat că, dacă ar fi cunoscut despre consecințele care urmau să survină, nu ar fi depus plângere. La moment crește și educă de una singură patru copii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2018, apelurile declarate de către avocatul Nichifor Eugeniu în numele inculpatului și de către partea vătămată au fost admise, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lui Fedula Constantin i s-a stabilit pedeapsa în baza art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal, 5 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată pe un termen de probațiune de 5 ani.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În decizia adoptată instanța de apel a relevat, că instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal, conform semnelor calificative: violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, acțiune săvârșită asupra unui membru a familiei.

Verificând argumentele invocate în apelul avocatului Nichifor Eugeniu în numele inculpatului, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, acestea sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

Soluționând chestiunea referitor la categoria și termenul de pedeapsă Colegiul penal a reținut ca circumstanțe atenuante: recunoașterea vinei, căința sinceră, prezența la întreținere a 4 copii, precum și a luat în considerație solicitarea părții vătămate de a-i aplica o pedeapsă nonprivativă de libertate. În consecință instanța de apel a concluzionat că scopul pedepsei penale de reeducare și corectare a inculpatului poate fi atins fără executarea pedepsei cu închisoarea cu stabilirea unui termen de probațiune în temeiul art.90 Cod penal.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În argumentarea soluției solicitate s-au invocat următoarele:

-la stabilirea și individualizarea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat procedura de individualizare a pedepsei;

- decizia în partea stabilirii pedepsei contravine prevederilor art.394 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerație personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal;
- instanța de apel a ignorat faptul că Fedula Constantin atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond, nu a recunoscut vinovăția;
- pedeapsa stabilită este prea blândă la numirea căreia nu s-a luat în considerație că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave și astfel nu se va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art.61 Cod penal.

7. Asupra recursului declarat, inculpatul Fedula Constantin a depus referință, prin care solicită declararea inadmisibilității acestuia, deoarece decizia instanței de apel este riguros argumentată, legală și întemeiată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror, se întemeiază în drept pe dispoziția art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurenți.

Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt aplicabile circumstanțelor cauzei, sau când nu este descrisă și argumentată esența încălcării.

Din conținutul cererii de recurs ordinar declarate de procuror, se constată că acesta critică decizia considerând-o neîntemeiată și neargumentată considerând că instanța de apel eronat a diminuat termenul pedepsei stabilite de prima instanță și a aplicat în privința inculpatului prevederile art.90 Cod penal.

În același timp, instanța de recurs constată că, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele inferioare, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, respectiv Colegiul penal în această parte nu se va expune.

În continuare, analizând criticile formulate de recurent, prin prisma temeiurilor prevăzute de pct.6) și 10) din alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, instanța de recurs apreciază argumentele invocate, ca fiind neîntemeiate, or, efectuând o verificare a materialelor din dosar se constată că la judecarea apelurilor, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea stabilirii categoriei și termenului de pedeapsă, precum și în partea individualizării executării acesteia .

În vederea susținerii acestei concluzii instanța de recurs a rezultat din aceea că, pedeapsa penală, potrivit art.61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pe lângă scopul său

represiv pedeapsa are și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Fedula Constantin.

Astfel, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate și în general a statului și întregii societăți perturbate prin infracțiunea comisă.

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte: persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că, inculpatul a comis o infracțiune gravă, dar totodată urmează a se ține seama că inculpatul a recunoscut integral vina, s-a căit sincer de cele comise, are la întreținere patru copii minori. Nu în ultimul rând la stabilirea pedepsei și modului de executare a acesteia instanța de judecată urmează să țină cont și de opinia părții vătămate, care, în speță, a solicitat ca inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate, argumentând că la moment a rămas de una singură să întrețină patru copii minori.

La fel instanța de recurs reține că, potrivit sentinței Fedula Constantin a fost condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

După care, legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost verificată de către instanța de apel, care corect a statuat asupra faptului că sentința urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri și stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de 5 ani, cu aplicarea în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal, și dispunerea suspendării condiționate a pedepsei pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

La acest capitol, Colegiul penal ține să specifice că, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art.90 Cod penal într-o cauză, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului și, pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La fel, se specifică că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Conform art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca aceasta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune, în limitele de la 1 la 5 ani.

Excepție de la aceasta regulă, potrivit alin.(4) al art.90 Cod penal fac doar infracțiunile deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase.

În continuare, Colegiul menționează că, sancțiunea art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Fedula Constantin, prevede pedeapsa închisorii de la 5 la 12 ani, iar potrivit art.16 Cod penal, aceasta face parte din categoria infracțiunilor grave, în speță nefiind prezentă starea de recidivă.

Respectiv, Colegiul penal remarcă că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia.

În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngreădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se corecta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat această concluzie.

Acestea fiind menționate, Colegiul penal constată că, instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei, a argumentat și a indicat din care motive a ajuns la concluzia că în privința inculpatului urmează a fi aplicate prevederile art.90 Cod penal și corect a menționat că, deși inculpatul a comis o infracțiune gravă, acesta și-a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, precum și a luat în considerație că Fedula Constantin are la întreținere patru copii minori, iar partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de acesta, prin urmare scopul pedepsei penale, la caz, poate fi atins prin stabilirea unei pedepse, cu închisoarea, însă aceasta urmează a fi suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 5 ani.

La caz, Colegiul penal reține că instanța de apel a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului luând în considerație condițiile de viață ale familiei acestuia.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul penal conchide, că instanța de apel ținând cont de gravitatea infracțiunii, circumstanțele cauzei, precum și de persoana inculpatului, corect i-a stabilit acestuia pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, iar la aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nu au fost stabilite careva impedimente.

Argumentul invocat de recurent precum că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate deoarece instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Fedula Constantin anterior a mai fost condamnat în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, iar dânsul nu și-a făcut careva concluzii și din nou a comis o infracțiune cu intenție, Colegiul penal îl respinge ca neîntemeiat, or, prin sentința Judecătorei Hîncești din 11.11.2015 lui Fedula Constantin i s-a stabilit pedeapsa 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității, iar potrivit art.111 alin.(1) lit. e) Cod penal, se consideră ca neavînd antecedente penale persoanele condamnate la o pedeapsă mai blândă decât închisoarea, după executarea pedepsei.

Referitor la argumentul menționat de acuzatorul de stat precum că Fedula Constantin în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, Colegiul penal relevă că potrivit prevederilor art.64 alin.(1) pct.8) și art.66 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, recunoașterea sau nerecunoașterea vinovăției este un drept al persoanei bănuite sau învinuite și nu o obligație a acesteia.

În acest context, Colegiul lărgit ține să mai menționeze că nu este oportună izolarea inculpatului de societate prin aplicarea unei pedepse reale cu închisoare, or, fiind la libertate inculpatul va avea posibilitatea reală să muncească și să întrețină material cei patru copii.

Din atare considerente, Colegiul penal găsește neîntemeiate alegațiile recurentului în partea solicitării de a menține sentința și constată că concluzia instanței de apel, privitor la faptul că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea față de Fedula Constantin a pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia, este una legală, corectă, motivată și întemeiată, la adoptarea căreia s-a acordat deplină eficiență prevederilor din art.art.61,75 și 90 Cod penal.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-417 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate de recurent care critică măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ca fiind una prea blândă și astfel, în opinia acestuia, s-au comis erori de drept stipulate în pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate, deoarece instanța de apel a stabilit inculpatului o pedeapsă în concordanță cu prevederile legii.

Prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe *Fedula Constantin*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 11 ianuarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac